

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill. Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. VERÉB GYULA</p>	<p>SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszáma 300. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések Árszabály szerint.</p>
---	---	---

Még nem tisztul a láthatár.

Nem tudom, miért nézem én a katolikus népszövetségi mozgalmakat még mindig sötét szemüvegen keresztül és kötök — sokkal kevesebb reményt hozzájuk, mint amennyit egy 140 ezer taggal bíró hatalmas szervezethez joggal lehetne fűzni?!...

Vagyis inkább: tudom, nagyon tudom s ezért írom kiméletlen, de őszinte soraimat!..

Megalakult nálunk a Bácskában is a népszövetség — majd minden községben!..

Megalakult — igen — de ezzel aztán — tisztelet a kivételeknek — a munka be is fejeződött! A tagok lefizetik a koronákat, megkapják a havi füzeteket, — ezt se azonban mindenütt rendszeresen, — el is olvassák talán többen is, ha kedvök tartja, egyesek megértik, mások félreértik, maradnak azonban mindannyian a régiak: jók, — ha jók voltak, — rosszak, — ha azok voltak, — az alapítók pedig a jól teljesített munka édes tudatával térnek a népszövetség felett napirendre!..

Pedig éber, tevékeny, lelkes hadseregnek készült mindenütt e tábor, melynek tagjai nemcsak ismerik a mai viszonyokat, a katolicizmus veszélyeztetett állapotát a szociáldemokrácia, a zsidóság és szabadkőművesek által háborgásba hozott tenger közepette, — tehát a kétségbevonhatatlan veszélyeket, melyek előre vetik már árnyékukat, — hanem öntudatos szervezkedéssel már az önvédelmi harcra is készülnek, melyből — ha szükséges — támadásba is készek bármikor átmenni!..

S e helyett mit látunk?

Csak ne essen rosszul az őszinte szó!..

Több helyen a népszövetséget kényszerüsből csak azért alapították meg, mert — mint mondják — a központban — értem Kalocsán — ma már csak az megy érdem számba, ha

az ember szövetkezetekben, körökben, egyesületekben utazik.

Másutt, ha nemesebb motivumok is vezették az illetékes — de a kényelmet mindenek fölé helyező és a jóra való restségben soha ki nem fáradó — tényezőket — a munka javát, tehát, tehát édességét is a káplánra bizzák, a káplánnak átengedjk, — maguk az iroda csendjében az eredmény konstatálásával teljesen beérik, a néppel való szorosabb és gyakori érintkezést még mindig elviselhetetlen, sőt nem egyszer lealázó tehernek is érzik, — ha aztán a kötelességét teljesítő káplánt máshová helyezik és az utód be nem válik, — sokszor 2—3 évnél fáradtságos munkája és eredménye lesz 2—3 hónap múlva semmivé!

Es ha végül hangos szóval ismétlem újra és újra, hogy legtöbb helyen (tisztelet ismét a kivételeknek) a népszövetségi tag csak onnan tudja, hogy ő is valami, mert az egy koronát lefizette és havonként egy-egy füzetet kap, melyet elolvas, ha van ideje, kedve, sutba dob, ha nem érti vagy nincsen érkezése, kérdem: jogsult-e az a peszimiztikus felfogásom, hogy így a népszövetség sohase lesz az a hadsereg, melyre bármikor bizalommal építhetünk!

Hol van a szervezettség, hol a fegyelem, az összetartás és — ami fő — hol a vérré vált meggyőződés, hitvallás és lelkesedés az ilyen limonádé szövetségben? Hol van a garancia, hogy az ilyen népszövetségi, mert egy koronát fizető tag nem fordul bármely pillanatban ellene mindannak, mi nekünk szent, miért ez az egész mozgalom — e valóságos modern kereszties hadjárat — megindult?

Valjon, ha a községben megindulna a kath. iskolák államosításának mozgalma teherkönnyítés kilátásának helyezésével egybekötve, — tehát midőn a szent cél érdekében áldozathozatalról is van szó, — vagy ha az örökké népszerű szekularizáció volna

napirenden stb. — valjon a népszövetségi tagok, kik lelkesítve, oktatta, vezetve voltaképpen sohasem voltak, kiknek a bármily sürri de mindig tiszteletet provokáló atyai érintkezést sohasem volt alkalmuk megszokni, — oldalunkon, mellettünk maradnak-e, — s nem-e fordulnak inkább ellenünk?

Ime, ezért nézem én még mindig sötétszemüvegen keresztül a bácskai népszövetségi mozgalmakat!

Es ezért az országos mozgalmat is!

Mert az emberek mindenütt emberek, — és ha a bácskai állapotokból következtethetünk az országosra, akkor valóban siralmasan állunk!

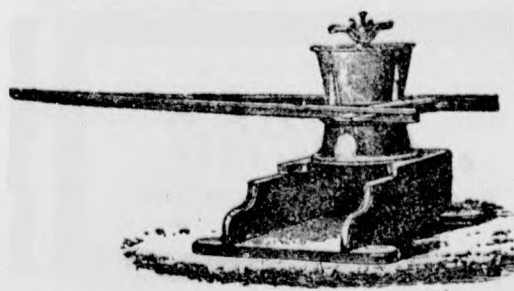
Es ép azért!

A mig életet nem viszünk be minden község, város népszövetségébe, vérkeringést, mely papjának szivéből indul ki, — mig az a népszövetségi tag nem látja papjában az atyát, a támogatót, a vezért, a tanítót, a jótevőt, — mig nem forr össze pap és népszövetség annyira, hogy a népszövetség lesz papjának igazi iskolája, melynek ő a tanítója, valóságos hadserege, melynek ő a hadvezére, — mig a legszorosabb kontaktus és érintkezés nem lép életbe vezetők és tagok között, melynek alapja természetesen csak a szeretetbe átsapó határtalan tisztelet lehet, mellyel a népszövetségi tagok papjukkal szemben viseltetnek: addig halva született gyermek minden városnak, falunak népszövetsége és humbug mindaz, mit görögültz fénye és világitása mellett tettek a népszövetség — voltaképpen pedig „saját érdekükben“ azok, kik nem az Istennek, — csak embereknek szeretnének tetszeni.

Méri.

Ne járjunk olyan sörcesszarnokokba, vendéglőkbe és kávé-

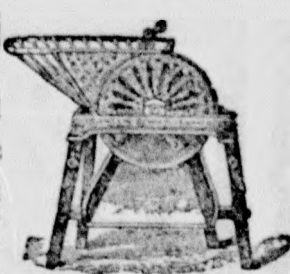
házakba, hol a .: nem találjuk. BÁCSKAI NAPLÓT

Bächer Melichar gépgyári raktára

Szabadka (Raichl palota). 568-80-18

A tisztelt gazdaközönségnek ajánljuk dusan felszerelt gépraktárunkat eredeti Bächer ekék, eredeti Melichar vetőgépek, szecskavágók, boronák, kukorica darálók, morzsolók, valamint az összes gazdasághoz szükséges gépeket. Eredeti Johnston amerikai aratógépek egyedüli elárúsítási hely. Olcsó árak. Kedvező részletfizetések. Arjegyzék ingyen és bérmentve.

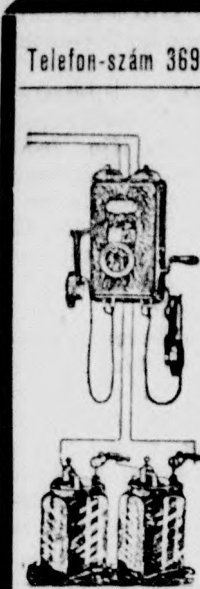
Szőlőoltványokat
szállít, fajtisztaságért jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **CASPARI FRIGYES,**
Medgyes 46. sz. (Nagyküküllőmegye).

Tessék képes árjegyzéket kérni.

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett ellismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról. 551-84-5

Telefon-szám 369.

GÖRÖG ANDRÁS
villanyberendező műhelye
o Szabadkán, o
V. kör, Köteles-utca 249-ik számú saját házában.
402-106-43

Vizvezeték- és fürdőberendezések
a legújabb rendszer szerint.

Javítások gyorsan és szakszerűen
több évi jótállással.

Költségjegyzék díjmentes gyári áron.

Egy jó házból való fiú
tanoncúl felvétetik
Balázs Piri István
fűszerkereskedőnél
VI. kör, Halasi-út. 008-4-1

Helyszüke miatt
saját gyári árban árusítom
a sirkoszorúkat.
Felírások hozzá ingyen! 610-5-1
Schulhoff Albert
divatárú, fehérnemű és nőikabát raktárában
SZABADKÁN, PIAC-TÉR.

Hirdetéseket
jutányos áron felvesz
lapunk kiadóhivatala
Rákóczi-utca 20. szám.

Lapunk kiadóhivatalában kaphatók:

A falu szépe. Az
Angol regény 2 kötetben. Antikrisztus csodája

Irtá: Irtá:
M. B. CROKER. **LAGERLÖF ZELMA.**

Fordította: Fordította:
DUGOVICH IMRE. **KÖRMÖCZY ERNŐ.**

Ára a két-két kötetnek bérmentes küldéssel 1-1 korona.

A MI IGAZ HITÜNK.
Irtá: Hiersch Ágoston.

Ez a munka az óriási német katolikus irodalomban is jelentős helyet vívott ki magának, s Körmöczy Ernő zamatossá szép magyar nyelvű fordításban méltó arra, hogy a mi litteratúránkban is tért hódítson. — S mit foglal magában a könyv? Mikor olvassuk, úgy érezzük magunkat, mintha angyal szárnyak emelnének a magasba, a honnan egy pillantással áttekinthetjük mindazt, mi szent hitünkben foglalva van. Méltó, hogy helyt találjon minden kath. könyveit közt, legyen az ifju vagy felnőtt.

Ára füzve 40 fillér, egész vásonba kötve 70 fillér.

Megrendelhető:
a Szent Antal Nyomda- és Irodalmi-vállalat mint szövetkezetnél Szabadkán, Rákóczi-u. 20.

A főtisztelendő Papság figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük a Kalocsamegyei főtisztelendő Papságot, hogy alantjegyzett nyomtatványok egyházmegyénkben előirt szöveggel raktárunkon készen állanak s így azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy megrendelés esetén azokat postafordultával szállíthatjuk. Megrendelésnél elegendő a raktári szám jelzése.

Raktári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára		Raktári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára	
		kor.	fill.			kor.	fill.
1	Kereszteltek anyakönyve (merített papíron)	ivenként	08	19	Kivonat a kereszteltek anyakönyvéből (mer. papír)	50 drb	1 50
2	Bérmáltak anyakönyve	"	08	20	Születési bizonyítvány polgári házasságkötéshez	50 drb	1
3	Egybekeltek anyakönyve	"	08	21	Bérmacédula	50 drb	20
4	Meghaltak anyakönyve	"	08	22	Kivonat az egybekeltek anyakönyvéből (mer. papír)	50 drb	1 50
5	Misealapítványok naplója	"	05	23	Kivonat a meghaltak anyakönyvéből (mer. papír)	50 drb	1 50
6	Cselekvő és szenvedő állapot az alapítványozott szent misék pénztáráról	"	06	24	Családi értesítő	50 drb	1 50
6a	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, beliv	"	06	25	Eljegyzési értesítés	50 drb	1
6b	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, küliv	"	06	25b	Insinuatio sponsalium	50 drb	1
7	Kegyes alapítványok naplója	"	06	26	Dimissio	50 drb	1
8	Kegyes alapítványok pénztári számadása beliv	"	06	27	Alapító levél	25 drb	1
8a	" " " küliv	"	06	28	Nyugtanyakönyvcske az egyh. pénzt. adósai számára	25 drb	1
9	Templompénztári napló	"	05	29	Tabell. Relatio de Visitacione Vice archi diacon.	10 péld.	40
10	Templompénztári számadás küliv	"	06	30	Latin misejegyzék	10 iv	40
10a	" " " beliv	"	06	31	Párbér napló	10 iv	40
11	Relatio de statu Parochiae	10 péld.	40	32	Kötelezvény	50 drb	1
12	Consignatio conjugum in divortio viventium	"	40	33	Gyónó cédula	500 drb	2
13	Consignatio illorum, qui religionem mutarunt	"	40	34	Esketési bizonyítvány anyakönyvi bejegyzéshez	50 drb	1
14	Consignatio mixtorum matrimoniorum	"	40	35m	Eljegyzési szerződés (magyar szöveg)	50 drb	1
15	Tabell. conspectus matrimoniorum mere civil.	"	20	35n	" " (német szöveg)	50 drb	1
16	Értesítvény népoktatási intézetekről	"	40	35b	" " (bunyevác szöveg)	50 drb	1
17	Informatio de Capellanis	"	30	36	Jegyesek anyakönyve (merített papír)	ivenként	08
18	Informatio de Parochis	10 péld.	40	37	Hirdetési bizonyítvány	50 drb	1
				38	Rapulare	10 iv	60
				39	Iktató- és kiadókönyv	100 iv	2 50

Ki nyomtatvány-szükségeit nálunk szerzi be, nemcsak olcsón és gyorsan jut izléses nyomtatványokhoz, hanem ez által a keresztény eszméknek saját útján való terjesztését is elősegíti, miért is kérjük a főtisztelendő Papság kegyes pártfogását.

Szabadka, 1908 július 1.

Szent Antal Nyomda- és Irodalmi-vállalat m. sz. IGAZGATÓSÁGA.

Papi ülés.

A bajai esperesi kerület Főtisztelendő papsága folyó hó 21-én Bácsbokodon tartotta rendes őszi tanácskozását; mely alkalomból Nagyságos és főtisztelendő Vojnits Dániel bajai apát plébános ur gyönyörű szép szavakban üdvözölte a közszeretnek örvendő esperes urat: Főtisztelendő Kuts Jánost, kinek tiszteletére ezelőtt a héttel százak és százak összejöttek — ország minden részéből — hogy méltóképen ünnepeljék meg 25 éves bácsbokodi plébánosi működésének jubileumát.

A főtisztelendő kerületi papság volt az első, ki szíve melegével, lelke őszinte szeretetével köszöntötte és ünnepelte a szívjóságáról és széleskörű ismereteiről hírneves jubilánst. Tette pedig ezt annál nagyobb örömmel, mivel szívét lelkét kettős jubileum érzelmei uralták. Kifejezést akkor azonban csak egynek akart adni, hogy megragadhassa a jelen alkalmat, a midőn Főtisztelendő Kuts János újból — akarva, nem akarva — kell, hogy jubiláljon! Mert ime, ép 15 esztendeje annak, hogy mint e kerület feje bonitasával, scientiajával és disciplinájával oly uniót, oly fraterná caritást teremtett, melyre a kerület minden egyes tagja bármikor is önérettel, büszkeséggel és örömmel gondolhat. A kerületi papság tehát e szempontból újra jubilál s kéri a Mindenhátót, hogy e bölcs vezért még soká éltesse a kerület örömeire és a papság dicsőre!

Másik fontos pontja az ülésnek azon határozat, melynek értelmében megkeresték minden esperesi kerület a célból, hogy valamennyien hozzájáruljanak abbéli indítványhoz, mely szerint majd megkéretik a főegyházmegyei hatóság: hogy a III-ad és IV-ed fokú vérrokonsági házassági impedimentum töröltessék. Schverer Ferencz vaskuti plébános ur nyomós érvekkel fejtette ki ezen ajánlat fontosságát, jogszerűségét, és roppant nagy lelki előnyét, szükségességét.

Utána pedig Főtisztelendő Kozák József bácsmonostori plébános ur indítványára elhatározottak, hogy a f. hó 29-én Baján tartandó katolikus tanítói nagygyűlésen egyhangú megbotrányozásukat és leghatározottabb tiltakozásukat fogják kifejezni ama vakmerő hajsza és továbbmár nem tűrhető gyűlöletes aknamunka ellen, melyet legújában Görösöni Dénessel szemben a legigazságtalanabban elkövettek.

Egyben elhatározták, hogy a Katolikus Népszövetség nov. 15-én Monostoron tartandó alakuló gyűlésen, melyre központi szónokok is megjelennek, minél nagyobb számban részt fognak venni és kiki elviszi majd magával leglelkesebb csoportvezetőit.

Szorgos.

Forrongás a függetlenségi körben.

Előre bocsátjuk, miszerint mi helyesnek tartjuk, hogy a tisztviselőknek a lakbérilletményt megszakasszák.

Most már megírhatjuk, hogy a függetlenségi körben méltó és igazságos felháborodást keltett Fischer Jákó dr.-nak a párttal szemben a közgyűlésen tanúsított magaviselete.

A pártkörben szóban forgott a fizetés-emelés, sőt Vida Kálmán részletes fizetés-emelés, iránti kérvényét meg is vitatták. Fischer Jákó dr. ezen vita folyamán, sem később, egyetlen szóval sem említette, hogy

ő külön indítványt terjeszt a közgyűlés elé, ami pedig ezen esetben, tekintve az ügy fontosságát is, a párt iránt tartozó kötelessége lett volna.

Sőt, amint azt több függetlenségi párti tag kijelenti, a közgyűlésen a vitát addig huzta, míg a függetlenségi pártiak el nem mentek. Csak ezután terjesztette be ismert indítványát, arra sem érdemesítve pártját, hogy annak a közgyűlésen jelenlevő tagjait legalább a délután folyamán értesítette volna szándékáról.

Ezen eljárását a párt kijátszásának tekintik és pedig, szerintünk is, egészen jogosan és igazságosan.

Külömben is, mondják többen a pártban, Fischer dr. észrevehetőleg kacérkodik a hatalommal, aminek a mostani közgyűlésen tapasztalt eljárása fényes bizonyítéka.

Ez többé-kevésbé a párt véleménye. Mi a magunk részéről csak annyit jegyzünk meg, hogy Fischer Jákó dr. izraelita.

A szabadkai esperesi kerület üdvözlője. Hegedüs Lénárd espores, bajmoki plébános a kerületi papság nevében üdvözölte Görösöni Dénes fővárosi tanárt és újságíróit. Üdvözlő iratában a többi között azt írja, hogy a Görösöni nemes személye iránt inscenizozott izetlen kirohanásokat sokkal kevesebbre becsüli, semhogy szükségesnek tartaná az országos riadó megfuvását, de viszont ez nem tartja őt vissza attól, hogy egy olyan egész embert, akit jelleme, munkássága révén mindenki becsül, szívből ne üdvözöljön.

Zsidóság és szociáldemokrácia.

A „Nemzeti Allam“ című politikai hetilap nemrég egy általánosan feltűnést keltő vezércikkben nyílt kérdést intézett a magyar zsidósághoz, melyre határozott és őszinte feleletet kért arra nézve: *van-e köze a magyar zsidóságnak a hazaáruló nemzetközietekhez, a Weltner Jakabokhoz, Buchinger Manókhhoz stb.*

A cikk nagyon láthatólag elevenre tapintott a zsidóknak. Országszerte kellemtelenül érintette és érthető izgatottságba hozta őket. A budapesti hitsorsosok levelekkel rohanták meg s napokon keresztül telefonon zaklatták Hódy Gyula országgyűlési képviselőt, a Nemzeti Allam főszerkesztőjét. Mind hiába! A dolgot eltussolni nem lehetett. A sok tízezer példányban szétszórt nyílt kérdésre a közönség roppant érdeklődéssel várta a feleletet. Meg is jött az az „Allgemeine Jüdische Zeitung“ hasábjain. Ez a héber betűkkel írt német nyelvű napilap a magyarországi vallásos, orthodox zsidóság kétharmad részének a hivatalos szócsöve. A kényes kérdésre meglehetősen raffinériával válaszolt.

„Mi — úgy mond — a Hódy képviselő ur valódi, igazi szabadelvűségét (!) sokkal jobban ismerjük, mintsem feltételezhetnők, hogy egy általa vezetett lapban más, mint szabadságszerető (!) politika terjesztetik... De ki válaszoljon a nyílt kérdésre? Csak nem kívánhatja, hogy egy újságnak a kérdése folytán a zsidóhitközségek nyilatkozattételre összegyűljenek? De mi, mint zsidó újság, őt és az egész világot a leghatározottabban biztosítjuk, hogy a zsidóságnak, mint ilyennek, a nemzetközi vagy bármely szociálmussal a legcsekélyebb közössége sincsen. A zsidóságnak már csak azért sem lehet és nem is szabad a haza kárára szolgáló tendenciákkal

magát azonosítani, mert ilyesmi a zsidóknak vallástörvényileg tilos. Ezáltal ugyszólván öngyilkosságot követne el, mert a *szociáldemokrácia egyenes megtagadása minden vallásoságnak*, tehát a zsidó vallásnak is. Zsidó hangzásu nevektől ne hagyja magát senki se megtevesztetni. *Igaz ugyan, hogy a szociáldemokraták vezérei többnyire született zsidók*, de kikeresztelkedettek (?) vagy felekezetenkülviek (?) lettek és azok is közöttük, kik a zsidóság kötelékéből hivatalosan még nem léptek ki, a zsidó vallás szabványaiból egyet sem követnek, még az engesztelést sem tartják.“

Leszámitva e sorokból a könnyen érthető kerteléseket, bennünket az érdekel leginkább, hogy 3 dolgot maguk az orthodox zsidók is határozottan beismernek. Nevezetesen beismerik, hogy a nemzetközi szociálmusz: 1) a haza kárára szolgáló törekvés, 2) egyenes megtagadása minden vallásnak, 3) vezérei többnyire született zsidók. Mi ezeket már régóta hirdetjük, de a szociáldemokraták arcátlan tagadásával szemben jól esik hallanunk, hogy most az ő dédelgetett kedvenceik olvassák fejükre a felebezhetetlen szentenciát.

Az idézett válaszban ez volna a legfontosabb. Es feltűnő egyúttal, hogy a zsidók, mikor szorulnak, mindjárt a szabadelvűségre hivatkoznak. Ugy látszik, hogy ez az ő legkényelmesebb takarójuk. Mihelyt a dér kissé meg akarja csipni őket, mindjárt ez alá bujnak.

Jellemző aztán, mint szégyenlik maguk az orthodox zsidók is, hogy a jakabok csuffá teszik a fajtájukat. Szeretnék kitagadni őket Merészen rájuk fogják, hogy kikeresztelkedtek. No csak ne adjanak tul ily hamar rajtuk, mert nekünk ugyan nem kellenek. Afajta népségre a keresztvizet nem szoktuk pazarolni. Sőt! Még inkább Bokányit is átengedjük. Hiszen ökelme pár hét előtt ugyis azzal kérkedett nálunk itt Szabadkán, hogy ő felekezetenküli s ha vallást kellene választania, csakis zsidó lenne. No hát csak vigyék el őt a sakterek! Az a körülmény pedig, hogy a zsidó szociáldemokrata vezérek nevüket üzleti érdekből megmagyarosították, ne ejtsen senkit tévedésbe. Abrázatuk, természetrajzuk maradt a régi, Ezzel még nem lettek magyarok, még kevésbé keresztények.

De hát elvégre is az Allgemeine Jüdische Zeitung tiltakozott a nemzetközi szociáldemokráciával való közösség gyanuja ellen. Fanyar kedvvel bár, de megtette a kényszernyilatkozatot. Es valljuk meg, ez is valami. Sok ember előtt talán tisztázta a vallásos, orthodox zsidóságot. Amde nekünk mindez nem elég! Mi majd akkor hiszünk igazán, ha a magyar zsidóságnak is egy tekintélyes, számbavehető csapatát látjuk a szociáldemokrácia ellen felvonulni. Eddig mi katolikusok ugyszólván egyedül állunk a küzdőtéren. Evezreden át kipróbált államfenntartó erőnkkel, pozitív hitünkkel, áldozatkész hazaszeretetünkkel vivjük a kemény harcot az eszeveszett, őrjöngő, forradalmi csőcselékkel. Ennek háta mögött pedig ott látjuk nagy számmal a szabadgondolkodó, demokrata, szabadkőmives, társadalmi tudós és más effajta szónokló, újságíró — zsidókat, mint főrendezőket, vezéreket. Nem tehetünk róla, hogy ily körülmények között a zsidó lap nyilatkozatának csak kevés értéket birunk tulajdonítani. (vs.)

Keresztények csak keresztényeknél vásároljatok.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testhelyet, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjt)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban — Ár 0vegenként 4.— korona

Bácsbodrogvármegye a tüdőbetegekért.

— Saját tudósítónktól. —

A temetők ünnepén, halottak napján, a szegénysorsu tüdőbetegek szomorú ügye lép előtérbe. Mindenütt visszhangra talál a József kir. Herceg Szanatórium Egyesület kérő jelszava: Asszonyok! Leányok! Jó lelkek! Kössetek a halottaitoknak szánt koszoruba egy szál virággal kevesebbet s azt ajánljátok föl a halál pitvarában levő tüdőbetegek meggyógyítására.

Az országban mindenütt rendeznek a szegénysorsu tüdőbetegeknek temetői gyűjtéseket.

Nem sokból áll az egész. Négy, öt urinó megbeszéli a dolgot. A temető bejárója elé tesznek egy ládikát, szekrénykét, vagy kosarat. Aztán fölvaltva őrzik s föl hívják adakozásra a közönséget. És a közönség a maga irgalomadómányát oly szívesen adja erre a felebaráti célra. Bizony, ha a könyörületesnek ez a munkája divatba jönne, nem 80.000 ember halna meg az országban, sokkal kevesebb. Ezekkel kevesebb.

Vármegyénk embermentő alispánja, a főszolgabírók, községi előljárók hatalmas segítséggel vannak vármegyénkben. Mintegy 200 gyűjtőtársoly van a községekben s a mai naptól azokba szintén gyűjtjük az irgalomfiléreket. Csak aztán ezt a szent vámot senki meg ne tagadja.

Lapunkban közzé fogjuk tenni a vármegyénkben s az egyes járásokban gyűjtött adományokról szóló jelentéseket. S örömminkre szolgálna, ha az áldozatkésznek az altruizmusnak tüdőbetegek példáját a mi vármegyénk, városunk nyujtana.

Igen kérjük olvasóinkat, közöljék velünk, hogy hol alakult temetői gyűjtőbizottság? És általában kérjük, hogy segítsék meg a derék egyesületet, mely a gyűjtött összegből elsősorban az életükért nála (és vármegyénkben is) esedező tüdővész betegek gyógyíttatja ki, másodsorban új tüdőbeteget gondozó házakat épít. Az ügy sikere hölgyeink kezébe van letéve.

Győzelmeiket hirdessék a főlészárított könyvek és a haláltól megváltott emberek halálaimaja.

A kiállítási bizottság.

Kossuth Ferenc keresk. miniszterhez.

Nagyméltóságú Miniszter Ur!

Kegyelmes urunk!

A szabadkai iparosoknak folyó évi október hó 18-án az általános ipartestület előljáróságának részvétele mellett megtartott nagy értekezlete egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy az idén, december hó 20-tól bezárólag december 27-ig karácsonyi vásárral egybekötött iparkiállítást rendez.

Iparosainkat ezen elhatározásukban leginkább az a cél vezette, hogy a vevőközönség a karácsonyi ajándékoknak alkalmas iparcikkeket lehetőleg a helyi iparosoktól vásárolja, akik erejüknek javát fogják bele vinni ebbe a kiállításba, hogy tanúságot tegyenek fokozatos fejlődésükről és bebizonyítsák, miszerint haladásukkal, versenyképességükkel szolid és tartós munkájukkal teljes mértékben rászolgáltak a vásárló közönség támogatására.

Különös fontosságot kölcsönöz ennek a kiállításnak az az alapgondolata és törekvése, hogy versenyképes cikkeivel kiakarja

szorítani az idegen, de legnagyobb részt Ausztriából beözönlő ipari cikkeket. Ez a törekvés egyrészt hazafiúi érzésből fakadt, másrészt pedig a helybeli iparosok anyagi és erkölcsi értéket akarja előmozdítani, a mire ebben az inséges, pénztelen időben igen nagy szüksége van az iparosságnak.

A szabadkai iparosok ezidőszert még nem rendelkezőknek árucarnokkal és így a hasonló irányú célok megvalósítását csak az ilyen alkalmi kiállításokkal és vásárokkal lehet biztosítani, valamint a vevőközönség hajlamát a hazai iparcikkek beszerzésére tekintetben fokozni és ébren tartani.

Városunk iparosainak szakfejlesztésére szükséges intézményei nincsenek. A tökéletesség elérésére szolgáló minden eszköze csak az önképzés; de azért azzal az egyetlen eszközzel is olyan szép haladásról tudnak tanubizonyosságot tenni, hogy a legmesszebbmenő támogatásra is teljes mértékben rászolgáltak.

Azért, amidőn a legnagyobb alázattal arra kérjük Nagyméltóságodat, hogy ezen rendezendő kiállításunkat erkölcsi és anyagi támogatásban részesíteni kegyeskedjék, meg vagyunk arról győződve, hogy kiállításunkkal hasznos szolgálatot teszünk a hazai iparfejlesztésnek és olyan eredményeket tudunk felmutatni, melyek minden tekintetben igazolni fogják azt, hogy Szabadka iparossága teljesen rászolgált arra, hogy ne csak az illetékes helyi faktorok, hanem maga a kereskedelmi kormány is megfelelő támogatásban részesítse; mert sajnos, de való tény az, hogy a szabadkai iparosság nem rendelkezik olyan alappal, a miből a kiállítási díjakat, jutalmakat és kész kiadásokat fedezni tudná és azért utalva van arra, hogy céljainak megvalósítására a magas kormány, a helyi hatóság és egyesek áldozatkészségéhez apelláljon. Ezen okoknál fogva újból alázattal kérjük Nagyméltóságodat hogy kiállításunkat atyai pártfogásába venni, a kiállítók jutalmazására díjakat, illetve kitüntetések engedélyezni és a kiadások fedezésére megfelelő pénzbeli segílyt utalványozni méltóztassék.

Egyben a legmélyebb alázattal arra kérjük Nagyméltóságodat, kegyeskednék kiállításunkat lehetőleg személyes, nagybeesü látogatásával szerencsésítenni; netán akadályoztatása esetén pedig aziránt intézkedni, hogy a bölcs vezetése alatt álló kereskedelmi miniszterium képviselete ne hiányozzék a kiállítás megnyitó ünnepélyéről, mely az eddigi megállapodások szerint folyó évi december hó 20-án délelőtt 9 órakor fog megtartatni.

A kiállítás rendezésében részt vesz az ipartestület előljárósága is; védnökei pedig: Bezeredy István főispán, Dr. Mukits Simon országgyűlési képviselő, Dr. Biró Károly polgármester kir. tanácsos és Bárd Podmaniczky Frigyes a Demke szabadkai ipari szakosztályának elnöke.

Nagyméltóságú Miniszter Ur! Kegyelmes Urunk!

A kiállítás rendező bizottsága a legnemesebb intencióktól áthatva, a legnagyobb buzgalommal és szorgos munkálkodással mindent elkövet, hogy a maga elé tűzött célokat legsikeresebben megvalósíthassa és a hazai iparfejlesztésnek hasznos szolgálatot tegyen. Igaz lelkesedéssel és hazafiúi kötelességérzettel sarkalva viszi bele tudásának és erejének javát a nagy munkába és azért a legnagyobb bizalommal fordul Nagyméltóságod atyai szívéhez és annak a biztos reményének ad kifejezést, hogy Kegyelmes Urunk, az iparosok igaz édes atyja meg fogja hallgatni sserény kérését, amiért úgy

a maga, valamint Szabadka város összes iparossága nevében előre is a leghálásabb köszönetet mondva, a Nagyméltóságú Kegyelmes urunknak

legalázatosabb szolgálai:

Aczél Henrik,

a Demke szabadkai ipari szakosztályának titkára, mint kiállítási elnök.

Németh Simon,

ipartestületi jegyző, mint kiállítási jegyző.

Kincses Naptár

1909. évre,

Igen érdekes és változatos tartalommal

2 korona bolti árban kapható:

HEUMANN MÓR

könyvkereskedésében

SZABADKÁN, FÖTÉR.

HIREK.

— Antiochiai patriarcha Kalocsán.

Rahmani Ignác Efréme antiochiai szír patriarcha és híres nyelvtudós, ki gyomorbetegségének orvoslása végett több hetet Karlsbadban töltött, s folyó hó 23-án a fővárosból Kalocsára érkezett és érsek urunk Oexcellentiájánál szállt meg. A patriarcha itt léte alatt tiszteletét tette a főszékesegyházi káptalan tagjainál és a Jézusársasági Átyák Kollégiumában. Azután megnézte a városban lévő intézeteket. A kisebb ifjusági növeldék meglátogatása után a nagy szemináriumot tekintette meg, hol a liceumi hallgatókhoz latin nyelven igen szép, szívhez szóló beszédet intézett. A mai hitetlen kor romlottságát vázolván, különösen szívükre kötötte az ifju levitáknak, hogy úgy a tudományokban, mint a hitéletben alaposan képezzék ki magukat, mert csak így tudománnyal fölfegyverkezve s papi erényekkel fölékesítve szállhatnak sikra biztos győzelemmel egyházunk elleneivel szemben. Ti vagytok — ugymond — Magyarország reményei, a ti feladatok lesz dicső királytok, Szent-István által alapított Regnum Marianumot ismét visszaállítani... A hittanhallgatók a patriarcha szép beszédét lelkes éljenzéssel fogadták. A nagy tudományu főpap magyarországi tartózkodása után Beiruthba utazik.

— Üdvözet a hitvallóknak. Az óbecsei esperesi kerület papsága tiltakozik a mi ügyeinkbe való illetéktelen beavatkozás ellen, mely protestáns részről az utóbbi időben oly feltűnő módon lábrakapott és a legmelegebben üdvözlő Görösöni Dénes urat az ő bátor, hitvallói működéseért és az őt ért méltatlan támadás fölött sajnálatát fejezi ki. Péterréve, 1908. október 21. Szalai Károly, ker. jegyző. Blázek Lajos, ker. esperes.

— A városháza építési engedélye. A polgármesternek, a városháza felépítésének engedélyezését célzó kérvényét, a tervek kapcsán, Gáli Adolf városi építész mérnöknek adták ki indítvány tétel végett. Az ügy fontossága bizonyára részletes jelentés, vagy indítvány alapját képezi majd.

— Plébános beigtatás. Takács Gáspár ludasi plébános installációja folyó hó 28-án lesz. A beigtatást Hegedüs Lénárd kerületi esperes, bajmoki plébános fogja végezni.

Kladek, Tománovits és Társai géptéglá, cserép és mészégető gyára Szabadkán, a zentai vasut mentén.

Ajánlja a legjobb minőségű gyártmányait. — Kitűnő minőségben gyárt:

514-30-25

elsőrendű fali és géptéglát, kút és burkolattéglát, szárazon sajtolt góztéglát, olajos disztéglát, párkány- és padlástéglát, első és másodrendű hodfarku tetőcserepet, kömentes darabos és oltott meszet.

Pontos kiszolgálás! Telefonszám 88. Olcsó árak! Telefonszám 88. Pontos kiszolgálás!

— **Csatornázás.** Deák István és társai kérvényt adtak be a tanáchoz aziránt, hogy az I. és II. kört átszelő Szőlő-utcában levezetési csatorna építtessék.

— **Missió Bajmokon.** November 1-én este kezdődik Bajmokon a szt. missió, melynek vezetését 3 dominikánus páter vállalta el. A missió befejezése november 12-én lesz. Ez lesz Bajmokon az első missió.

— **Az építő iparosok szövetsége.** Az építő iparosok szövetségének már régebbi idő óta nem volt jegyzője. A legutóbb megtartott szövetségi ülésen a jegyzői, illetve titkári tisztségre Salga Mátyást választották meg.

— **Nemesi előnév adományozás.** Ofelsége a személye körüli miniszter előterjesztésére Karácson Gyula királyi tanácsos, Bácsbodrogvármegye nyugalmazott alispánjának és törvényes utódainak régi nemességük épségben tartása mellett a „Bozsoki” előnevet díjmentesen adományozta.

— **Kirendelés.** A m. kir. igazságügy-miniszter dr. József Milorád itteni kir. törvényszéki bírót a szabadkai választott bíróság helyettes elnökévé rendelte ki.

— **Ingyen népoktatás.** A Zentai ker. szocialista egyesület azon felnőttek számára, kik írni, olvasni és számolni nem tudnak, legközelebb tanfolyamot nyit. A vezetőség ez uton szólít fel mindenkit, aki abban részt akar venni, hogy sürgősen jelentkezzen. Ne mulassza el senki e ritka alkalmat, mikor az elemi tudás ismereteit könnyen elsajátíthatja. Jelentkezni lehet vasárnap délután az egyesület helyiségében. (Ujtemplom-tér, Tolmácsi-féle ház.)

— **Mének megvizsgálása.** A közte-nyésztésre használni szándékolt menék megvizsgálata Szabadkán november hó 10-én, délelőtt 9 órakor történik.

— **Eljegyzés.** Strompf Miklós szabadkai iparos, eljegyezte Bezeg Erzsébet kisasszonyt helyben.

— **Halálozások.** Andruschek Ferenc gépügynök meghalt. — Kiliánovics István, betűszedő felesége ma elhunyt. Temetése holnap, vasárnap délután lesz.

— **Esküvő.** Jenovay János gádori tanító ma vezeti oltárhoz Bajmokon Ulmer Boriska kisasszonyt, Ulmer Sebestyén bajmoki gőzmalom tulajdonos bájos leányát.

— **Figyelem!** Felhívjuk a n. é. közönségnek b. figyelmét a lapunk első oldalán közölt Bächer Melichar cég gépgyári raktárára (Raichl palota.)

— **Díjakat nyert bácskai baromfi-tenyésztők.** A temesvári baromfiállításon Madzinyi Gézané (Jánoshalma) kacskért, tyukokért díszoklevelet és aranyérmeket, dr. Ellinger Jenő (Zenta) pedig óriási tyukokért dicséret oklevelet kaptak.

— **Eltűnt kereskedő.** Dobler György kishegyesi kereskedő az áruát potom áron eladta s azután a községből eltűnt.

— **Eltűnt ember.** A rendőrségnek jelentették ma, hogy Pavlics Márk, sebesicsi lakos e hó 14-én elment hazulról, s azóta nyomát vesztették. Lehetséges, hogy bűnténynek esett áldozatul.

— **A krónikus bronchial-hurut ellen** sikerült oly szert találni, amely a hurutos tüneteket gyorsan visszafojtja, az étvágyat előmozdítja és az elgyengült testet erősíti; ezen szer a „Sirolin-Roche”. Az orvosok által kipróbálva és ajánlva, kitűnő hatásánál fogva gyorsan ismertté és kedvelté vált, mivel még régi, elhanyagolt bajoknál, ahol már semmiféle szer sem használt, kiválóan beválik. „Sirolin-Roche” gyógytárakban kaphatók.

— **Halálos esés.** Sente Mihály Lelbach Péter, zobnaticai bérese a kukoricaszárral megrakott kocsiról fejfelé lebukott és koponyatörést szenvedett. Sebei- ben tegnap meghalt. Rendőri boncolását ma délután foganatosították.

— **Korai bűn.** M. B. bunyevác gyermek, alig 13 éves, mult vasárnap Bácsbokodon rövid összeszólalkozás után budlit ragadott kezébe és teljes erejével belevágta

Kling Ludvig 12 éves fiú hátába. Szerenose, hogy csontra talált, mert az emigy is 5 cm. mélységű szurás bizonyára kioltott volna egy zsenge életet.

— **Laudate Domino.** Hangjegyes ének és imakönyv az ifjúság számára Kersch Mihálytól. Egész vászonba kötve 80 fillér. Kapható a Szt. Antal nyomdában Szabadkán.

— **Bevert gázlámpások.** Nagyon bántotta a világosság valami duhaj alaknak a a szemét. A sötétben az atyafi jobban érezte magát. Ez a sötétséget kedvelő, eddig ismeretlen alak a gyermekemkelytől a honvédhuszár kaszárnyáig beverte a gázlámpásokat. Az ismeretlen sötétségkedvelő kézrekerítése végett megindították a rendőri nyomozást.

— **Tűz.** Angyal István tompai lakos szénabaglyája kigyuladt és leégett. A tűz keletkezésének oka még ismeretlen, a csendőrség azonban szorgosan kutat, hogy az okot megállapíthassa.

KRÉCSI A. NÁNDOR

++ könyv-, zenemű-, papirkereskedése és könyvkötészete ++

Szabadkán, Deák-utca. ☛ Telefonsz. 283.

Raktáromon due választékban kaphatók díszművek, Remekírók, költemények, ajándékművek, regények és elbeszélések, adomák és népmesék, színművek, monológok stb. stb. Most jelent meg a „Kincses Kalendárium” 1909. évrre, igen gazdag és érdekes tartalommal. Árát kötvé 2 korona.

Ajánlom modern könyvkötészetemet, hol készítek bekötéseket a leggyeszebb munkáktól kezdve a legdíszesebb és legnagyobb igényeknek megfelelően, tartós kivitelben jutányos árak mellett. Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközöl.

Bosszuálló szabó.

— Esküdtszéki tárgyalás. —

Bicskei Lukács szabó ez évi Szent-György napig lakott Kávai Antal magyarkanisai birtokos házában. Kávainak valami zabja tünt el a padlásról, a mi civódásra adott okot a felek között; míg Bicskei ez évi Szent György napján fenyegetések között kiköltözött a házból.

Fenyegetését június 22-én Bicskei beváltotta s Kávai Antal házat felgyújtotta. A házbeliiek tetten érték Bicskeit, aki ma állt az esküdtbírók előtt. Az esküdtök verdiktje alapján a bíróság két évi fegyházra ítélte a vádlottat, ki az ítéletben megnyugodott.

Elegáns külső,

tartalmas bor, finom üdítő iz és zamat jellemzi pezsgőnket.

KAPHATÓ: 256-59-49

minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Bűnügyi fő tárgyalások.** A szabadkai büntető törvényszék által fő tárgyalásra kintüztettek a következő bűnügyek.

Október 27-én: Urbán György és társa hatóság elleni erőszak. Dulics Lukács — sikkasztás. Pietér András és társa súlyos testi sértés. Szedlák Péter — súlyos testi sértés. Horvát Kálmán — lopás.

Október 30-án: Jágics Béla és társa hatóság elleni erőszak. Pető Péter — súlyos testi sértés. Iktóty Mihály és társai, lopás, orgazdaság. Gömöri Máté, hatóság elleni erőszak. Czugeber Ferencz nyomtatvány eldobás.

Kőműves és ácsmesteri vizsgára

biztos sikerrel készít elő
Gombos Lajos építési irodája

(Bárány-köz, Kecskés-ház mellett).

Továbbá elvállal tervezéseket és leszámolásokat, valamint építkezéseket is jutányos áron. 561-20-6

Rétay és Benedek

oltáregyleti szállítók

egyházi műiparintézete

Budapest, IV. ker., Váci-utca 59.

Miseruhák, zászlók, lobogók, oltárfelszerelvények, csillárok, keresztúti és oltárképek, valamint mindennemű templom- és kápolna-berendezések előállítása.

Műintézetünk vállalkozik a templomok teljes belső megújítására, stilszerű kifestésére, az oltárok stb. renoválására és aranyozására kedvező feltételek mellett.

Készít stilszerű oltárokat, szószékeket, gyónószékeket és domborművi stációképeket.

Árjegyzéket, költségvetést, mintákat és ter-rajzokat készséggel küldünk. 261-41

Helyszüke miatt saját gyári árban árusítom

a sirkoszorúkat.

Felirások hozzá ingyen! 610-5-2

Schulhoff Albert

divatáru, fehérnemű és nőikabát raktárában

— SZABADKÁN, PIAC-TÉR. —

KÉRJE

ingyen és bérmentve gazdagon illusztrált főárjegyzékeket 3000 képpel órákról, ezüst- és arany-neműekről.

ELSŐ ÓRAGYÁR BRÜXBEN
Hanns Konrad

os. és kir. udvari szállító ☛ Brűx Nr. 545 ☛ (Csehország.)

Valódi svájci nikkal-anker-remontoár óra Roskopf-patent rendszer 5 kor., 3 darab 14 kor. Bejegyzett „Adler-Roskopf” nikkal-anker-remontoár óra 7 kor. Valódi ezüst remontoár óra, nyitott 8 kor. 40 fillér. Nikkel ébresztő-óra 2 kor. 90 fillér. 3 darab 8 kor. Nincs rizikó! Kicsérelés megengedve, vagy pénz visszafizetdik. 560-10-3

Egy jó házból való fiú tanoncul felvétetik

Balázs Piri István
fűszerkereskedőnél
VI. kör, Halasi-út. 608-4-2

Papi ruhák.

Van szerencsém a nagyságos és fő-
tisztelendő papság becses tudására hozni,
hogy az őszi és téli időnyre való fekete,
szintartó papi szöveteim megérkeztek s azo-
kat üzletemben nagy választékban raktáron
tartom s igyekszem úgy mint eddig, ezen-
tul is megrendelőimnek teljes bizalmát és
megelégedését kiérdemelni.

Vidéki megrendelésnél elég egy minta
reverenda vagy ruha beküldése is; kívá-
nára azonban saját költségemen a helyszínére
személyesen kiutazom.

Templomi miseruhák elkészítését, vala-
mint azok javítását is jutányos árban el-
vállalom.

Üzlet: Nemzeti Casinó épülete mellett
levő Balog György-féle ház. Vesselőny-út.

Hadnagy István.

159-105

papi és polgári szabó.

Uri lakás

a törvényszék-
hez 3 percre kiadó.

Tudakozódhatni: 597-4-4

Sipos Károly butorraktárában
Kazinczy-utca.

197/1908. eln. sz.

604-2-1

Hirdetmény.

Alulírott közkórházi igazgatóság ezennel köz-
hírré teszem, hogy a „Mária-Valéria” közkórház
részére 1909 január 1-től 1909 december
31-ig, egy évi időtartamra szükséges ke-
nyérneműek beszerzésére az árlejtés folyó évi
november hó 7-én délelőtt 10 órakor a köz-
kórház igazgatói hivatalában fog megtartani,
melyre az érdekeltek oly megjegyzéssel hívatnak
meg, miszerint írásbeli ajánlataikat szabályszerűen
lepecsételt borítékba zárva folyó évi november
hó 6-án délután 5 óráig a kórház gondnoki
hivatalánál nyújtásuk be, hol a vállalati feltételek
a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A megállapított 1500 korona óvadék az ár-
lejtés megtartása előtt a közkórház pénztárába
letételtételezendő.

A kenyérneműek szállítására csak szakkép-
zett sütők pályázhatnak.

Utóajánlatok, valamint november 6-ika után
érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Szabadka, 1908 október 17-én.

„Mária-Valéria” közkórház
igazgatósága.

Órangyal gyógyszertár

Szabadka, Zombori-ut 31.,

Szarvassal szemben. 603-3-3

Telefon 4-64. :: :: Alapított 1885.

HORVÁTH MÁTYÁS gyógyszerész

Viola-készítményei.

Viola-crème nem zsiradék, hanem egy
ügyesen összeállított készit-
mény, mely bekenés alkalmával a bőr által tel-
jesen felszívódik, miért használata igen kellemes
és hatása meglepő gyors. Eltávolít feltűnő rövid
idő alatt szepőt, májfoltot, bőrvörösséget, min-
dennemű arotisztatlaniságot. Egyedüli biztos szer
bőrtatka (mittessor) ellen. Üde, bájos színt köl-
csönöz az arcnak már rövid használat után is.
Este és reggel babszem nagyságu a tenyőren
jól eldörzsölve az arca kenendő. Egy tégely
ára 1 korona. A viola-crémnek hatását nagyban
emeli az ugyanazon szerkebből készült és rend-
kívül kellemes illatu Bácskai Mária szappan.
Ára 50 fillér.

Viola hölgypor a képzelhető legfino-
mabb és leggyöngé-
debb akatrészekből álló, jól tapadó és teljesen
ártalmatlan arcor, rózsá, fehér és sárga szín-
ben. 1 doboz ára 1 korona.

Viola hajszesz meggátolja a haj hul-
lását és erősíti a fej-
bőrt. Ára 1 korona.

China hajpomádé kitűnő hajnövesztő és
hajerősítő. Egy tégely ára 1 korona.

Francia borszesz legkitűnőbb házi szer.
Egy üveg ára 1 korona.

Antilosyn tyukszemirtő három napon ke-
resztül, reggel és este a bőrkeményedés beke-
nendő és utána meleg vízben kiáztatandó és
egy tompa eszköz segítségével a bőrkeményedés
leválasztható. 1 üveg ára 70 fillér.

Antilosyn tapasz 70 fillér.
Arepokok. Arokenő. Ásványvizek. Catheterek.
Szoba hőmérők. Hajfestők. Tiszta dióolaj. Tyuk-
szemirtők. Kőszvény-szesz. Chinabor. Chinavas-
bor. Malagabor és Pepsinbor. Cognac. Fagy-
balzsam. Feccskendők. Gummi cikkek. Nestlé
gyermekliszt. Fenyőillat szobákban permetezve
üde friss szagot áraszt. Saját készítésű ibolya
illatom és magyar bajuszpedróm, ugyszintó füst
és szagnélküli vörös, fehér és zöld görög tüzek.
Kitűnő fogporok fehér, fekete és rózsaszinben.
Lábizzadási elleni por. Kőhögés és rekedtség
ellen saját készítményü gyógyhatásu cukorkák.

Kereset bárki részére!

Házi munkások keres-
tetnek gyors kötőgépe-
inken való kötésre.

Távolság nem határoz,
mi eladjuk a kötött
munkát. 180-51

Thos. H. Whittick és Tsa

Prága, Franzens-Kal No 6-708.

Keresztény cégek.

Pártoljuk a keresztény kisiparosokat és Kereskedőket.

Abrasich Mihály

bádogos. Szabadka, I., Kazinczy-utca 83.

Csajkás Lajos

órás és ékszerész. Szabadka, VI. kör,
Deák-utca 18. szám, Szombathy Károly
fényképész mellett.

Dániel A. József

eszerépkályharaktára. Szabadka, VI.,
Harmat-utca 275. Telefonszám 148.

Fekete, Temunovits és Társai

kézmű- és divatáru kereskedése.
Szabadka, VII., Szt-István-tér 10. Telefon-
szám 371. Legelőszőbb bevásárlási forrás.

Fimpl István

cukrász. Szabadka, VI., Deák-utca 3.
Telefonszám 206.

Fierst István

cukrász. Szabadka, I., Eötvös-utca 85.
Telefonszám 381.

Fuszek M. utóda ÁMON IRMA

virágcsarnoka. Szabadka, I. kör, Eg-
ressy-utca, a színház mellett.

Gál Péter

disztemetkezési vállalata. Szabad-
ka, VI. kör, Deák-utca 4. szám.

Gálik János

bádogosmester. Szabadka, VIII. kör,
Kossuth-utca 1.

Kovács Béla és Társa

varrógép- és kerékpár-kereske-
dése. Szabadka, Kazinczy-utca.

Kövecz Erzszi

női kalapárús. Szabadka, VIII. kör,
Kossuth-utca 22.

Kuthy György fiai

husesarnoka. Szabadka, I. kör, Deák-
utca 64. szám.

Milánkovics András

kézmű- és divatáru kereskedő.
Szabadka, VI., Deák-u. 18. Telefonsz. 377.

Moldoványi József

disztemetkezési vállalata. Szabad-
ka, VI. kör, Deák-utca 5.

Morvai Antal és Novák Mihály

motorerőre berendezett márvány-,
mozaik- és cementáru-gyára. Szab-
adka, (VIII. kör, Erzsébet-utca, a vasuti
indóházzal szemben).

Milánkovics Simon

férfiszabó. Szabadka, IV., Rákóczi-u. 22.

Siflis Gyula

hentesáru-üzlete és füstöldéje.
Szabadka, VI. kör, Deák-utca 1-2.

Szalay Gyula

esztergályos. Szabadka, I., Damjanich-u.

Szombathy Károly

fényképész. Szabadka, VI., Deák-u. 3.

Tumbász Ferenc

kézmű- és divatáru kereskedő.
Szabadka, VII., Szt-István-tér 358.

Turbók József és Társa

egyenruha készítő és polgári szabó.
Szabadka, VIII. Szt-István-tér 1.

Vukovits Gerő

norinbergi-, rövid-, diszmű-, női-
és uridivatáru-üzlet. Szabadka, I.,
Deák-utca, Vermea-féle házban.

A pécsi országos kiállítás legelő díjjal, állami arany éremmel kitüntette.

Angster József és Fia

orgona- és harmonium-gyár

PÉCS.

Ajánljuk kitűnő hangú és erős szerkezetű légnymatu
(pneomatikai) orgonáinkat igen jutányos árak
mellett művészies kivitelben.

Raktáron kitűnő hangú harmóniumok minden nagy-
ságban (170 koronától 1000 koronáig).

Mindennemű javításokat, hangolásokat és átépítéseket
olesón vállalunk.

Árjegyzéket kívánatra ingyen küldünk.

Alapított 1867. évben. 245-43

Légnymatu és electro berendezések.

Kereskedők

részére szükséges
pénztári bároák
100 lappal, szá-
mozva és füzeve
100 darab 16 kor.

Jegyzékek

oégfelirat nélkül
100 darabonként
30 filléért kap-
::: batók a :::

Szent Antal Nyomda-

és

Irodalmi-vállalat

mint szövethozatnál
IV., Rákóczi-utca 20.

Gyümölcsfa- Oltványok.

Mindenféle gyümölcsnem csakis a legjobb fajokban kapható:

Kovács Sz. István

faiskolájából 547-10-8

honvédhuszár laktanya mögött,
a villamos megálló közelében.

196/1908. eln. sz.

603-2-1

HIRDETMÉNY.

Alulírott közkórházi igazgatóság ezennel köz-
hírré teszem, hogy a „Mária-Valéria” közkórház
részére 1909 január 1-től 1911 december hó
31-ig, három évi időtartamra szükséges tej
beszerzésére az árlejtés folyó évi november hó
7-én délelőtt 10 órakor a közkórház igazgatói
hivatalában fog megtartani, melyre az érdekeltek
oly megjegyzéssel hivatnak meg, miszerint írásbeli
ajánlataikat szabályszerűen lepecsételt borítékba
zárva folyó évi november hó 6-án délután 5
óráig a közkórház gondnoki hivatalnál nyújtják
be, hol a vállalati feltételek a hivatalos órák alatt
megtekinthetők.

A megállapított 500 korona óvadék az ár-
lejtés megtartása előtt a közkórház pénztárába
letéteményezendő.

A tejszállításra csak tehenészettel rendelkező
tulajdonosok pályázhatnak. A tejnek jó minőségű-
nek, lefölözetlennek és legalább 3 százalék zsir-
tartalmúnak kell lenni.

Útőajánlatok, valamint november 6-ika után
érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Szabadka, 1908 október 17-én.

A „Mária-Valéria” közkórház
igazgatósága.

Sütőde áthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség
szíves tudomására hozni, hogy **helyben,**
II-ik körben levő

SÜTŐDÉMET

VI. kör, Petőfi-utca (baromfi-piac
sarok) saját házamba

helyeztem át,

hol azt a mai kornak teljesen megfelelően
rendeztem be és naponta többször friss
sütemény, fehér és rozskenyér kapható.

A közönség részére sütés naponta
kétszer, reggel 7 órakor és d. e. 10 órakor.
Hétfőn sütés d. e. egyszer 10 órakor.

Elsőrendű gőzmalmi liszt eladás.

A n. é. közönség jóindulatába ajánlva
magamat, maradok

teljes tisztelettel

Kunzabó Mihály

488-43-24

sütőmester.

195/1908. eln. sz.

602-2-1

Hirdetmény.

Alulírott közkórházi igazgatóság ezennel köz-
hírré teszem, hogy a „Mária-Valéria” közkórház
részére 1909 január 1-től 1909 december
31-ig, egy évi időtartamra szükséges hús
beszerzésére az árlejtés folyó évi november 7-én
délelőtt 10 órakor a közkórház igazgatói hivatalá-
ban fog megtartani, melyre az érdekeltek oly
megjegyzéssel hivatnak meg, miszerint írásbeli
ajánlataikat szabályszerűen lepecsételt borítékba
zárva folyó évi november hó 6-án délután 5
óráig a közkórház gondnoki hivatalnál nyújtják
be, hol a vállalati feltételek a hivatalos órák alatt
megtekinthetők.

A megállapított 2000 korona óvadék az ár-
lejtés megtartása előtt a közkórház pénztárába
letéteményezendő.

A hús szállításra csak iparjoggal bíró mészár-
osok pályázhatnak.

Útőajánlatok, valamint november hó 6-ika
után érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Szabadka, 1908 október 17-én.

A „Mária-Valéria” közkórház
igazgatósága.

Ajánljuk saját készítményű

sirköveinket

legolcsóbb gyári árban.

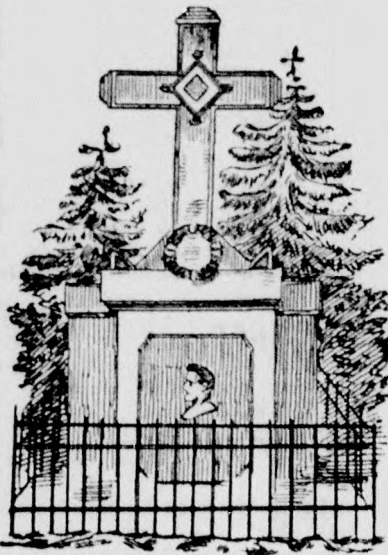
Elvállalunk mindennemű

**kőfaragó- és
gipszmunkát,**
betük kivésését és aranyozását.

KÖLTSÉGVETÉSEK ÉS RAJZOK INGYEN.

Egyben felkérjük a n. é. közönséget,
hogy mielőtt bárhol sirkövet venne,
győződjék meg olcsó árainkról.

Tisztelettel

Fekete Dezső és Társai

Palatinus-Bartus

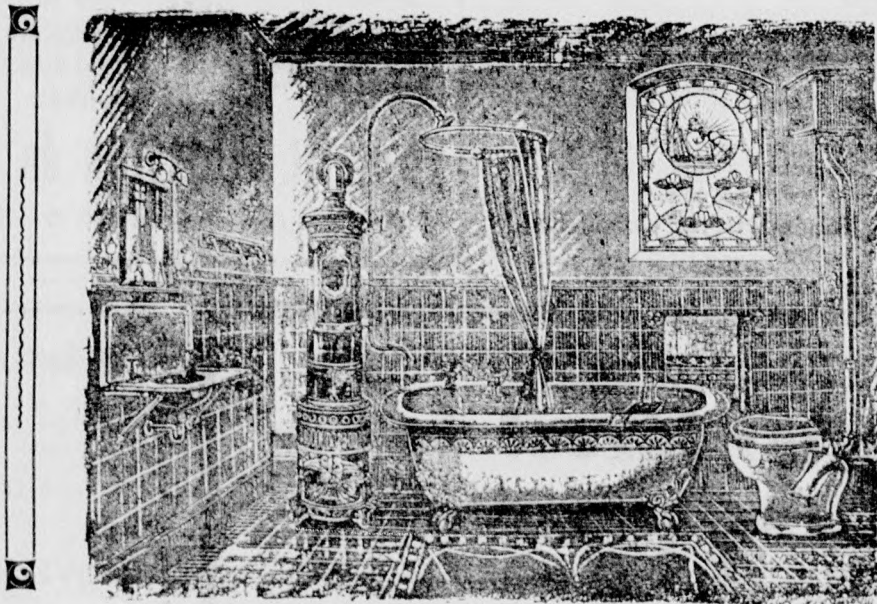
583-30-25

Szabadka, Deák-utca 68., Dimitrievits-féle ház, huspiac.

WEISZ JÁNOS ANTAL

villany-, gáz- és vízvezeték-felszerelési műhelye és üzlete

SZABADKÁN, Eötvös-utca, Csillag-ház.

Villanyfelszerelési cikkek.

Vízvezeték-, fürdő- és klozet-berendezések.

Költségvetés ingyen. Gyári árak.

18-72